

hjá landsbankanum at stýra samlaða peningaumfarinum í Føroyum, styrktar. Serliga verður dentur lagdur á at tálma samlaða kapitalflutninginum til Føroya bæði hjá privatnum og kommunum.

Búskapardeild landsstýrisins verður endurskipað og skal saman við Landsbankanum ráðgeva landsstýrinum í búskaparmálum.

Avtalur millum landsbankan og peningastovnarar um útlánsloft (t.d. 95-98 ella 100%) av inni-støðu verða at fáa í lag.

Eftirlønarmilliónirnar verða at fáa heim — soleiðis at skilja, at tær serstakt gerast táttur í føroyskum búskapi.

1.3. Figgjarpolitikkur hins almenna

Yvirskotið á figgjarlógini uppá 300 mió. kr. verður framt við at minka um almennu útreiðslurnar. Minkað verður serliga um iløgurnar, ið verða toygdar yvir longri áramál ella útsettar. Neyvasta styringin og raðfestingin verður neyðug viðvíkjandi samferðsluløgnum.

Kommunum verður álagt hámark fyri lantøku (sí 1.2), so tær ikki skapa óynskt búskaparligt virksemi, ið mótvirkar búskaparpolitikkur landsins.

Sum høvuðsregla skal kommunalt virksemi sjálvfíggjast. Kommunala skuldin skal niðurgjaldast við umleið 100 mió. kr. árliga í 12 ár.

Rentuskattaskipanin verður endurskoðað so, at rentuspekulation verður streggjáð, tó at uppsparingarfremjandi tættirir verða varðveittir. Rentufrádráttur fyri húsalán verður varðveittur, men kann hugsast knýttur at virksemi Húsálansgrunsins, møgulega so hesin veitir rentutilskot í staðin fyri frádrátt í skatti.

Roynt verður at halda marginals-kattin fyri inn-tøkur undir 110.000 kr. á 35% og lata skattaborgaran koma meira javnt undir økt skattatryst.

Fyri at minka um inn-tøkuskattatrystið, verður nakað minkað um inn-tøkuskattin og tilsvarandi økt um óbeinleiðis skattin og avgjöldini. Umhugsað verður uppsparingarskipan (bundin) fyri hvønn borgara einsærís.

1.4. Alivinnan

Av tí at alivinnan er so umfatandi og týðningarmikil, verður neyðugt — at útbyggja djórælæknatænastuna — at skipa fyri útbygving av fólki í alivinnuni — at gera framhaldandi royndir — eisini við øðrum fiskasløgum.

Fyri at økja um samfe-

lagsbúskaparliga týðningin av alivinnuni verður ríkin ein alipolitikkur, sum tryggjar at alt fódrið verður framleitt í Føroyum. Í hesum sambandi verður svartkjaftatilfeing-ið í føroyskum sjógvi troytt og nýtt mest møgulegt. (sí 1.1.).

Eisini hevur tað samfelagsbúskaparligan týðning, at útgerð til alivinnuna verður framleidd í Føroyum.

Í idnaðarpolitikkinum verður tí skipað so fyrri, at hetta mál kann verða rokkið. Gjörð verður heildarætlán fyri hagreiðing av alifiski.

1.5. Idnaðarpolitikkur

Menningarstovan fyri idnað, handverk og tænastrivirsemi skal í størri mun kunna ráðgeva politisku myndugleikunum, jättandi grunnunum, idnaðarfyrirtekum og einstaklingum og fremja gransking, vörumenning, gera marknaðarkanningar ella stuðla slíkum virksemi, tá hetta verður framt á privatnum grundarlagi.

Í samvinnu við Menningarstovna skal idnaðurin hava møguleika fyri at skipa eina solu- og útflutningsmiðstöð. Her verður serliga hugsað um solu av byggjum framleiðslum, ið verandi solu-samtøk ikki tykjast at hava umstøðu ella möguleikar at selja.

Í fiskiindnaðinum verður framleiðslan umlögð. Tey einstøku virkini eiga í størri mun at fara undir serframlæsiðslur (specialisering). Ein treyt fyri hesum er rávörusamskiptið millum virki í sama øki. Størsti dentur verður lagdur á, at nýttøknir fæst í nýtslu á flakavirkjum. Arbeiðsorka gerst tá tøk til meirgöðsking av framleiðslun.

1.6. Orkumál

Kannað verður, í hvønn mun varandi orkukeldur kunnu verða útbygdar og í hvønn mun, almenni parturin er neyðugur í tilikari útbygging.

Ríkin verður ein orkusparandi politikkur, har dentur verður lagdur á at minka um orkunýtsluna mest møgulegt bæði á sjógvi og landi, hjá tí almenna og í tí privata.

Vatnorkuutbyggingar, ið Orkuraðið hevur góðkent, kunnu verða settar í verk eftir avtalaðari tíðarfesting (árlig nýtsla av peningi, manntíðum o.s.f.).

1.7 Samskiptismál

Góð samskiptisskipan (infrastruktur) er fyrirteytin fyri einum væl-virkandi samfelag. Samstundis er hetta ógvuliga

kostnaðarmiklar skipanir og miðast má imóti, at tær samfelagsløgur, ið verða gjörðar í hesar skipanir, verða so rationellar, sum til ber. Virksemið hjá stovnunum innan hetta økið (telefonverk, postverk, strandferðsla, bygdaleiðir) eiga at samskipast, soleiðis at samfelagsborgarin fær mest møgulegt burtúrur til nýtslugjaldi, hann letur. Hetta eiga samskiptisdeildin at skipa fyri.

Kanning eiga at verða stt í verk við tí endamáli at leggja útbyggingarmynstrið um fyri samferðsluløgum sum heild. (Bummjald).

Vegaløgur tey næstu árin eiga at verða byttar í primerar og sekunderar iløgur. Primerar iløgur eru iløgur í høvuðsferðslu-æðrarnar og skulu hesar miða imóti at økja um ferðslutrygdina á hesum støðum. Prioriteringsætlán má gerast fyri hesi strekki. Sekunderar vegaløgur eiga at miða imóti at skapa gótt samband við tær bygdir, har vegakervið er vónaligt.

Strandafaraskip Landsins og Bygdaleiðir mugu samskipast og øll skipanin endurskoðast við tí endamáli at fáa ein rationellan rakstur, samstundis sum neyðugar nútímansgerðir verða framdar.

Bergholsilögur. Samtyktar ætlánir fyri berghol verða gjøgnumfördar. Bergholsætlán verður at gera fyri komandi 8 árin á sama hátt sum havnaætlánir. Hesar iløgur mugu raðfestast út frá sama endamáli sum vegakervið annars verður raðfest.

Havnailögur. 8 ára havnaætlánin verður framt; men ansað verður serliga eftir, at lógargreinin um raðfesting toyggir hana javnt yvir árin. Figgjarskipanin fyri havnir eiga at verða umlögð, soleiðis at inntøku-stærkar havnir koma at gjalda munandi størri part av iløgnum og kanska afturgjalda stuðul, soleiðis at figgjarlógin ikki framhaldandi verður so tyngd av hesum umfatandi ilögum.

Strandafaraskip Landsins og Bygdaleiðir mugu samskipast og øll skipanin endurskoðast við tí endamáli at fáa ein rationellan rakstur, samstundis sum neyðugar nútímansgerðir verða framdar.

Uttanlandsflogferðslan verður útbygd lutvis út frá handilsligum sjónarmiðum og lutvis út frá tí sjónarmiði at fáa eina minni einstáttaða samferðsluskipan útført.

1.8 Kommunumál

Kommunala eftirlitið skal fáast at virka betur og neyvt samstarv verður við búskapardeildina, soleiðis at betri eftirlit og styring fáast á kommunalu lantøkunum og iløgnum. Kommunala eftirlitið má tí styrkjast í landsumsitingini.

Tað almenna skal virka fyri størri kommunalum samstarvi á ávisum økjum t.d. skulamálum, havnamálum, umhvörvmálum, heilsu- og almannamálum.

Alt tað figgjarliga samskiptið millum landið og kommunurnar verður at endurskoða og gera einfaldari.

2. Almanna- og heilsuverkið — Arbeiðara- og kommunumál v.m.

Endamálið við almanna- og heilsupolitikkinum er at varðveita og útbyggja vælferðarsamfelagið soleiðis, at øllum samfelagsins borgarum verða tryggjað sømulig livikortuttan mun til aldur ella forleika. Viðari er endamálið at fullføra útbyggingina av sjúkrahúsverkinum og ellis- og røktarheimunum kring landið. Primera heilsutænastan verður útbygd og serliga verður dentur lagdur á fyrbyrgjandi heilsutænastu eins og serstakur ferðslupolitikkur verður ríkin við tí endamáli at minka um vanlukkurnar í ferðsluni.

Almanna- og ibúðamál v.m.

2.1. Fólka- og avlámis-eftirlønirnar verða dagfördar. Pensionistar verða undir lagaligari skatting. Verkalólk verða betur tryggjað móti lønarmissi vegna sjúku, arbeiðsferi ella arbeiðsloysi.

Tað skal skipast soleiðis fyri á skúlaibúða- og arbeiðsmarknaðarøkinum, at møguleikaskerð kunnu virka í sinum umhvørvi eins nøktandi og aðrir samfelagsins borgarar. T.v.s. tey hava rætt til serrættindi. Hetta gerst við útbygging av endurbúgvingini, við vardum verkstöðu, vardum ibúðum, broyting í ferðslumøguleikum o.l.

Tað almenna skal fremja miðvisa upplýsing um møguleikarnar í lógini um rentustudning til samansparing til sethúsa- og ibúðabygging.

Hægst loyva árliga innskotið, sum kemur undir rentustudning verður hækkað ur 30.000,- kr.

